

SXEDIO-B.32

21.2.1986: Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΒΕΡΩΦ- ΤΟΣΙΣΤΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΝΤΑΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΙΣΒΟΛΗ ΑΝΕΦΕΡΕ ΟΤΙ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΙΧΑΝ ΣΤΗΣΕΙ "ΠΑΓΙΔΕΣ" ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕ ΤΡΙΑ ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑΝ ΝΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ Κ'ΘΕ ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΥΠΟΒΡΥΧΙΩΝ ΚΑΙ ΝΑ ΔΡΑΣΟΥΝ ΑΝΑΛΟΓΩΣ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΠΟΥ ΗΛΕΓΧΕ ΤΟΝ ΕΝΑΕΡΙΟ ΧΩΡΟ (Γ Μέρος)

Τρίτος ομιλητής στην ειδική συνεδρία της Βουλής των Ελλήνων στις **21** Φεβρουαρίου **1986** για τη συγκρότηση εξεταστικής επιτροπής για το φάκελο της Κύπρου - μετά τον βουλευτή Νάτσινα και τον πρωθυπουργό και Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ Ανδρέα Παπανδρέου, ήταν ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας.

Όπως και ο Ανδρέας Παπανδρέου, ο Κώστας Μητσοτάκης αναφέρθηκε αρχικά στο σχέδιο Ατσεσον για το Κυπριακό και στην αρχική δήλωση του Γεωργίου Παπανδρέου όταν, όπως ανέφερε χαρακτηριστικά "είπε το περίφημο μας χαρίζουν μια πολυκατοικία και μας ζητούν το ρετιρέ, πως θα αρνηθούμε την δωρεά της πολυκατοικίας" (εννοώντας την παραχώρηση της Καρπασίας ως βάσης στους Τούρκους).

Πρόσθεσε σύμφωνα με τα πρακτικά Βουλής των Ελλήνων, (τόμος Δ **1974-1989**, συλλογή των κειμένων και επιμέλεια από τον επιστημονικό συνεργάτη της διευθύνσεως επιστημονικών μελετών της Βουλής Τριαντάφυλλο Γεροζήση) αναφερόμενος στο σκοπό της συνεδρίας της Βουλής:

"Κυρίες και Κύριοι συνάδελφοι,

δεν γνωρίζω τι θα βγει από την απόφαση που θα πάρουμε σήμερα και την οποία εμείς θα στηρίξουμε.

Θέλω όμως να εκφράσω την ελπίδα ότι εάν όλα τα κόμματα της Βουλής, όλοι οι αγαπητοί συνάδελφοι, οι οποίοι θα μετάσχουν στο επίπονο και υπεύθυνο έργο

της εξεταστικής των πραγμάτων επιτροπής, δείξουν το υψηλό αίσθημα ευθύνης που απαιτούν οι περιστάσεις, θέλω να ελπίζω ότι η απόφαση την οποία θα πάρουμε μπορεί να έχει και τις θετικές της πλευρές.

Θέλω επίσης, να ελπίζω ότι και η σημερινή συζήτηση και η συνέχεια στην Εξεταστική Επιτροπή θα αποτελέσει αντικείμενο υπεύθυνης πολιτικής δράσης για όλους μας, ώστε να μη συμβεί ζημιά στην κυπριακή υπόθεση.

Είναι τόσο πολυπαθής η υπόθεση της Κύπρου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Εμείς οι παλαιότεροι που τη ζήσαμε από το κομπολόι των χαμένων ευκαιριών και βλέπουμε μπροστά μας, μια πραγματικότητα, την πραγματικότητα ότι ο νους δε δουλεύει υπέρ της ελληνικής πλευράς την πραγματικότητα ότι έχουν χαθεί στο παρελθόν ευκαιρίες. Ας αποτελέσει τουλάχιστον αυτό για όλους μας δίδαγμα για το μέλλον. Αλλά αυτό αποτελεί τη μόνη ευχή που αισθάνομαι χρέος αυτή την ώρα να διατυπώσω".

Στη συνέχεια μίλησε ο Χαρίλαος Φλωράκης της Αριστεράς, ο οποίος υπέβαλε σωρείαν ερωτημάτων γιατί το άνοιγμα του φακέλου της Κύπρου γίνεται τώρα με τόση καθυστέρηση και ζήτησε να πληροφορηθεί τους λόγους:

"...Δώδεκα χρόνια περιμένουμε για να ανοίξει ο φάκελος της Κύπρου. Γιατί δεν άνοιξε τόσα χρόνια; Ούτε ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης μαρξιστικά ούτε ο κ. Πρωθυπουργός και ο εισηγητής μας εξήγησαν ποίοι ήταν οι συγκεκριμένοι λόγοι που αναβάλλονταν αυτή η υπόθεση το να αρχίσει η διαδικασία της συγκρότησης της εξεταστικής των Πραγμάτων Επιτροπής. Στο παρελθόν επικαλούνταν τα εθνικά συμφέροντα που δε το επέτρεπαν. αλλά δεν μας εξήγησαν ποτέ ποια εθνικά συμφέροντα θίγονταν.

Ο κύριος εισηγητής (Νάτσινας) μας είπε ότι δεν το επέτρεπε το συμφέρον του αγώνα του Κυπριακού λαού. Ο κ. Πρωθυπουργός προσέθεσε ότι δεν ήταν η κατάλληλη στιγμή να μας πουν όμως γιατί το συμφέρον του αγώνα δεν επέτρεπε το άνοιγμα του φακέλου της

Κύπρου. Και αυτό συμβιβάζεται με εκείνο το πολύ ωραίο, με το οποίο έκλεισε την ομιλία του ο κ. Πρωθυπουργός (Α. Παπανδρέου) ότι όταν αποκαθίσταται η αλήθεια, όταν ο λαός μαθαίνει την αλήθεια, γίνεται σοφότερος από τους εκφραστές του; Ποίοι ήταν εκείνοι οι παράγοντες που καναν ακατάλληλη τη στιγμή και όλο ανεβάλλετο το άνοιγμα του φακέλου της Κύπρου; Και πολύ περισσότερο είχε υποχρέωση ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης να δώσει αυτές τις εξηγήσεις, γιατί παλιότερα ήταν πολύ δριμύς στην κριτική του- και σωστά έκανε- στο τότε κυβερνητικό κόμμα για τις αναβολές του ανοίγματος του φακέλου της Κύπρου.

Στην πανελλήνια συνδιάσκεψη του ΠΑΣΟΚ το 1977 ο κ. Παπανδρέου μίλησε για απαράδεκτη συγκάλυψη της μεγαλύτερης εθνικής προδοσίας της πρόσφατης ιστορίας μας και ότι ο φάκελος της Κύπρου πρέπει να ανοιχθεί.

Πέρασαν τόσα χρόνια από τότε. Αλλά και πέντε χρόνια έχουμε που τη χώρα μας την κυβερνάει το ΠΑΣΟΚ. Γιατί λοιπόν δεν άνοιξε ο φάκελος της Κύπρου;..."

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι βουλευτές, το γεγονός ότι μια προδοσία, η οποία οδήγησε σε μια τόσο μεγάλη εθνική τραγωδία, σαν της Κύπρου, δεν έχει διερευνηθεί από τη Βουλή των Ελλήνων μέχρι σήμερα αποτελεί βαθυτάτη παράλειψη καθήκοντος. Δεν υπάρχει καμιά δικαιολογία, εκτός από αιτιολογίες που έχουν αντικείμενο τη συγκάλυψη ορισμένων αδυναμιών και σκοπιμοτήτων της καθημερινής μας ζωής. Είναι ανάγκη να διερευνήσουμε την προδοσία, για να μη μεταβληθεί η σημερινή τραγωδία στην Κύπρο σε μια δεύτερη Μικρασιατική καταστροφή. Γιατί, αν συνεχίσουμε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε το θέμα, πολύ φοβούμαι ότι δεν αποκλείεται μια μέρα να κλάψουμε υποδεχόμενοι τους κυπρίους αδελφούς μας, όπως το 1922 κλάψαμε, υποδεχόμενοι τους αδελφούς μας της Μικράς Ασίας".

Κύριοι,
όταν τελείωσε η συμφορά, οι πολεμικές επιχειρήσεις και απεκατεστάθη- λέγεται- η δημοκρατία στην Ελλάδα υπήρξαν ορισμένοι Έλληνες, που αισθάνθηκαν τη ανάγκη να προσφύγουν στη Δικαιοσύνη.

Υπεβλήθησαν από όσα ξέρω 4 μηνύσεις από τις οποίες η μία του Γ. Αλφαντάκη, φίλου στενού του Ιωαννίδη, διά της οποίας εζητείτο να προσαχθεί στο δικαστήριο η ηγεσία των ενόπλων δυνάμεων της δικτατορίας, -Μπονάνος, Γαλατσάνος, Παπανικολάου και Αραπάκης- επί εσχάτη προδοσία και στάσει". Η μήνυση αυτή διεβιβάσθη στο υπουργείο Εθνικής Αμύνης και το Υπουργείο Αμύνης ανέθεσε στον αρμόδιο Ταξίαρχο τότε και νυν Ναύαρχο Μπέλκα τη διερεύνηση της υποθέσεως.

Ο Μπέλκας διενήργησε προκαταρκτική εξέταση, όχι ανάκριση, προχώρησε αρκετά και εξέτασε ένα μεγάλο αριθμό άλλων υπευθύνων. Οπότε μια μέρα ο υπουργός της Εθνικής Αμύνης κ. Αβέρωφ του λέει ότι με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αναστέλλεται η ποινική δίωξη των ενεχομένων στην Κυπριακή Τραγωδία. Ο Μπέλκας υπάκουσε, αλλά η πράξη του υπουργού ήταν παράνομη, γιατί ο Μπέλκας δεν διενεργούσε εκείνη τη στιγμή ούτε "προανάκριση".. απλώς έκανε "προκαταρκτική εξέταση και δεν επιτρεπόταν με κανένα τρόπο, πριν υποβάλει το πόρισμα του, σταμάτησε η διερεύνηση.

Υπήρχε βέβαια την ίδια εποχή μία μήνυση κατά της ηγεσίας της δικτατορίας η οποία υποβλήθηκε στην εισαγγελία του πρωτοδικείου Αθηνών. Μηνυτής ο νυν δήμαρχος Αθηναίων κ. Δημήτριος Μπέης. Και επ' αυτής της μηνύσεως άρχισε να γίνονται προκαταρκτική εξέταση αλλά ήλθε η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου η οποία την εσταμάτησε.

Το ίδιο έγινε βέβαια και για την μήνυση την οποία υπέβαλε ένας τρίτος ελληνοκύπριος, για τα ίδια θύματα.

Το 1976-77 ένας διαπρεπής ελληνοκύπριος, ο

Αριστό. Χατζηπαναγιώτου υπέβαλε μια νέα αίτηση για να εξετασθεί η υπόθεση τουλάχιστον των αξιωματικών οι οποίοι εγκλημάτησαν, διότι προκάλεσαν υλικές ζημιές ή σκότωσαν πολίτες, που δεν πήραν μέρος στο πραξικόπημα.

Ο Υπουργός Εθνικής Αμύνης απαγόρευσε να δοθεί συμμέχεια διότι υπήρχε η απαγόρευση.

Επιτρέψτε μου να συνεχίσω. Πρώτον είναι ευθύνη της τότε κυβερνήσεως ότι σταμάτησε την προκαταρκτική εξέταση παρανόμως. Και δεύτερο είναι επίσης παράνομη και άλογη, για οποιοδήποτε λόγο κι' αν ελήφθη η απόφαση του υπουργικού Συμβουλίου η απαγόρευση υποβολής και διερεύνησης μηνύσεων για υλικές ζημιές που έγιναν στην Κύπρο.

Ορισμένοι αξιωματικοί από τους εθνικόφρονες της χούντας παρεβίασαν οικίες, μέγαρα όχι μόνο του Αρχιεπισκόπου, αλλά και του Λυσσαρίδη και ενός σωρού άλλων διαπρεπών κυπρίων και κατάκλεψαν το παν.

Ο κ. Αβέρωφ είπε τότε ότι για εθνικούς λόγους πρέπει να σταματήσει η υποβολή και να μη διεξαχθεί ανάκριση και επί των μηνύσεων αυτών. Ετσι από το 75 μέχρι σήμερα δεν έγινε διερεύνηση των υπευθύνων του εγκλήματος ούτε για ποιες υποθέσεις, ούτε για πολιτικές.

... Αφότου επέστρεψε ο κ. Καραμανλής και επί πολύ χρόνο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, παρέμεινε ο Γκιζίκης να αποδείξει προφανώς ότι ήταν συνέχεια της δικτατορίας. Η ίδια ηγεσία των ενόπλων δυνάμεων-ο Μπονάνος, και μετά την καταστροφή της Κύπρου, μετά τον δεύτερο Αττίλα. Κατόπιν εκδόθηκε το Ν.Δ. 519/26.7 που αμνήστευε όλη τη χούντα. Και τελευταία προηγάγαμε και το Ιωαννίδη και τον κάναμε υποστράτηγο... Δεν υπήρξε επομένως διακοπή της δικτατορικής διακυβερνήσεως. Αυτό που επιζητούσε ο κ. Αβέρωφ τη γέφυρα, επραγματοποιήθη. Επραγματοποιήθη όμως πάνω στα ερείπια της Κύπρου.

Το μόνο πράγμα το οποίο κράτησε το λόγο του ο κ. Καραμανλής ήταν ότι οι λέξεις "πόλεμος με την

Τουρκία" δε χρησιμοποιήθηκαν ούτε ως απειλή κατά της γειτονικής συμμάχου χώρας. Και αυτή ήταν η πολιτική, η οποία τον κατέστησε υποχείριο όλων των εκβιασμών της τότε αμερικανικής πολιτικής ηγεσίας του κ. Κίσσιγκερ, ο οποίος στα τέλη της περιόδου Νίξον αισθανόταν πολύ δυνατός αλλά γνώριζε ταυτοχρόνως ότι βρισκόταν και σε παρα πολύ κρίσιμη θέση.

Κύριοι η Κυβέρνηση του κ. Καραμανλή της λεγόμενης "Εθνικής ενότητας" μόλις ανέλαβε την εξουσία μπορούσε να αντικαταστήσει την ηγεσία των ενόπλων δυνάμεων να στείλει...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ο Καραμανλής ήρθε μόνος του. Τι είναι αυτά που λέτε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ: Δεν ήρθε μόνος του ο Καραμανλής, τον έφεραν. Και τον έφεραν το αφεντικά της χούντας, και τον επέβαλαν. Αυτό ακριβώς έγινε στην Ελλάδα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Αλευράς): Παρακαλώ σταματήστε. αν θέλτε να μιλήσετε, εκτός της αιθούσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ: Και η ευθύνη για τον δεύτερο Αττίλα είναι ευθύνη της λεγομένης κυβερνήσεως "Εθνικής Ενότητας" δεν είναι ευθύνη των χουνταίων. Γιατί, αν ο Καραμανλής...

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΓΓΙΟΥΚΛΑΚΗΣ Υπουργός Εξωτερικών ήταν ο Μαύρος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ... άλλαξε την ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων, αν έστελνε τα υποβρύχια που μπορούσε να στείλει, τις τορπιλλακάτους, τα αεροπλάνα, δεν θα γινόταν ο δεύτερος Αττίλας, όταν μάλιστα η Κυβέρνηση είχε στα χέρια της τη διαταγή του τούρκου αξιωματικού, ο οποίος συνελήφθη στις 20 του μηνος Ιουλίου και η οποία διαταγή μιλούσε σαφώς περί δευτέρου Αττίλα. Αντιθέτως στέλναμε τον κ. Μαύρο να κάνει διαπραγματεύσεις της Γενεύης, χωρίς να είμαστε κύριοι του στρατού...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΒΕΡΩΦ-ΤΟΣΙΣΤΑΣ:... Αρχίζω από τον εαυτό μου που είπε ότι υπέγραψα τη διακοπή της εξειτάσεως του πραγματογνώμονα από τη δικαστική υπηρεσία των εν όπλων δυνάμεων. Πράγματι το έκαμα. Ενόμιζα ότι έκαμα καλά ακόμη περισσότερο διότι εκτελούσα απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στο οποίο συμμετείχαν πολλά κόμματα, πολλές προσωπικότητες, νομίζω προσωπικότητες οι οποίες είδαν ίσο ανάστημα με εκείνο του κ. Ζίγδη και οι οποίες δεν ήταν ούτε Καραμανλής ούτε πιστοί οπαδοί και τυφλά όργανα, αλλά ήταν προσωπικότητες από τις πιο αξιόλογες της Ελλάδος και όλοι μαζί αποφασίσαμε ότι δεν έπρεπε να γίνει η ανάκριση (Χειροκροτήματα από τη Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ: Η προκαταρκτική ανάκριση μπαίνει στην απόφαση του υπουργικού Συμβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Αλευράς) Παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΒΕΡΩΦ-ΤΟΣΙΣΤΑΣ: Το γιατί δεν έπρεπε το αποδεικνύει ότι από τότε πέρασαν 12 χρόνια και δεν ανοίχθηκε ο φάκελος της Κύπρου, διότι ελαμβάνοντο υπόψη διάφοροι δυσάρεστοι αντίκτυποι οι οποίοι μπορούσαν να αντιμετωπισθούν διοικητικά και όχι κατ' αυτόν τον τρόπο επικίνδυνο τρόπο της ρεκλάμας.

Τώρα ο κ. Ζίγδης μπήκε σ' ένα άλλο θέμα, το οποίο είναι της εξεταστικής επιτροπής. Και εκεί θα προσκομίσουμε πολλά τα ενδιαφέροντα και κατατοπιστικά ως προς το γιατί δεν αλλάξαμε αμέσως την ηγεσία και δεύτερον γιατί δεν εστείλαμε στην Κύπρο δυνάμεις για να αντικρούσουν τον Αττίλα. Είμαι πάρα πολύ επικριτικός, αλλά νομίζω και πειστικός.

Δεν αλλάξαμε αμέσως την ηγεσία διότι εκείνη την ώρα πάντως στις πρώτες εβδομάδες, αλλά και αργότερα στους πρώτους μήνες είμεθα δέσμιοι των κατωτέρων αξιωματικών και ιδίως του λεκανοπεδίου, οι οποίοι ήσαν φανατικοί Ιωαννιδικοί και οι οποίοι ήσαν έτοιμοι αν αποπειραθούν να μας δέσουν όλους.

Ισως να μην έδιναν τον κ. Ζίγδη, διότι έλειπε στην Ουάσιγκτων. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

Τόσο το πράγμα ήταν αληθές ώστε ώσπου να ξεδοντιάσω την ματάσταση και τη ξεδόντιασα με τη μέθοδο του σαλαμιού και ορισμένων χαδιών, υπήρξαν μέρες κατά τις οποίες οι παλιοί συμμαχητές του κινήματος του ναυτικού είχαν πάει και με όπλα κλεμμένα από τις αποθήκες του ΝΑΤΟ, έστησαν καρτέρι στο Πέραμα υπό τον Αλέκο Παπαδόγγονα, ο οποίος ήταν διοικητής του κέντρου Παλλάσκα και φρουρούσαν για να μη έρθουν αλεξιπτωτιστές του Μεγάλου Πεύκου, οι οποίοι ήσαν εκ των φανατικοτέρων Ιωαννιδικών.

Και θάλασσα με τέτοια κατάσταση να πω "αδιαφορώ και ελάτε δέστε μας".

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

Κουνήστε το κεφάλι κύριε Ζίγδη, αυτό κάνετε όλη σας τη ζωή, κουνίστε το. Εμείς κουνούμε τις καρδιές μας, πιστέψτε μας και θα εξακολουθήσουμε.

(Χειροκροτήμαστα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ: Σεις τρέμετε όλη την ώρα, ενώ εγώ γελώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Αλευράς): Παρακαλώ, κύριοι, παρακαλώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΒΕΡΩΦ-ΤΟΣΙΣΤΑΣ: Αφού σιγά, σιγά, έβαλα αξιωματικούς δικούς μου μέσα σ' αυτές τις μονάδες, για να μπορώ κάπως να τις ελέγχω στο τέλος με μια προσωπική παρέμβαση του Καραμανλή, με τη βοήθεια του αειμνήστου Σόλωνα Γκίκα υποχρεώσαμε όλες τις μονάδες τις επικίνδυνες της Αττικής, να μετασταθμεύσουν στα νησιά. Λέγοντας ότι το κάνουμε για να βοηθήσουμε την άμυνα των νήσων, αν χρειαστεί. Και τότε μας λύθηκαν τα χέρια και αρχίσαμε να κάνουμε τις εκκαθαρίσεις που μπορούσαμε, χωρίς να αξίζουμε τον τόπο στον ίδυνο μιας νέας και πιο φανατικής και πιο επικίνδυνης χούντας, όπως απέδειξε ότι ήταν Ιωαννίδης.

(Χειροκροτήματα από τη Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

Τώρα ο κ. Ζίγδης, επέμενε- λυπούμαι που αναγκάζωμαι να το λέω, αλλά δεν είμαι δυνατόν να μην υπερασπιστώ την αλήθεια και τα πρόσωπα που προσέφεραν μη μυθιστορηματικές υπηρεσίες- ότι ο Καραμανλής είχε δώσει υπόσχεση στην Αμερική, να μην κάμει πόλεμο κι ότι αυτό απέφυγε να το κάνει.

Η ιστορική αλήθεια που θα προκύψει στην εξεταστική επιτροπή είναι ότι μόνο ο Καραμανλής ήθελε επέμενε και διέταξε να στείλουμε στρατό στην Κύπρο. Και άρχισε να σχηματίζεται στην Κρήτη μια πολύ ισχυρή μεραρχία, με άρματα μάχης. Είχαν επιταχθεί πολλά μεταγωγικά πλοία και ήταν έτοιμα προς απόπλουν. Οι περισσότεροι όμως των στρατιωτικών συμβούλων μας, και εγώ ο ίδιος προσωπικώς, διαφώνησα τόσο με τον κ. Καραμανλή όσο και με τον κ. Ράλλη οι οποίοι ήλθαν ένα πρωί στις 6 η ώρα στο Πεντάγωνο και ήταν υπέρ της αποστολής της μεραρχίας. Εθεσα ενώπιον των τα θύματα, που είχα μελετήσει και είδα ότι θα ήταν εγκληματική αυτή η ενέργεια, κύριε, Ζίγδη, γιατί τα σωστά τα είχαμε υποσχεθεί στο Έθνος και όχι στην Αμερική.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ: Και στις 14 Αυγούστου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΒΕΡΩΦ-ΤΟΣΙΣΤΑΣ: Και θέλω κύριοι, λίγα λόγια να σας πω για να πεισθείτε ότι έτσι ήταν τα πράγματα.

Εγιναν ομιλίες για τα Φάντομ, που δεν στείλαμε. Φάντομ, είχαμε παραλάβει τότε 18 εν συνόλω. Με διαταγή του Καραμανλή εστάλησαν στην Κρήτη για να είναι έτοιμα να πάνε στην Κύπρο. Το ένα χάλασε κατά την προσγείωση γιατί δεν είχαν εκπαιδευτεί ακόμη οι αεροπορία μας στα νέο αυτό όπλο. Τόσο πολύ δεν είχαν εκπαιδευτεί, ώστε με ειρηνική προσγείωση το ένα κατεστράφη.

Αλλά και πέραν αυτού, αν επήγαιναν για να έχουν καύσιμα, που να μπορούν να γυρίσουν, θα έπρεπε

να έχουν δύο βόμβες, αντί των τεσσάρων και να μείνουν υπεράνω της Κύπρου μόνο **5** έως **8** λεπτά. Ποιος τρελλός θα έστειλε αυτά τα αεροπλάνα, τα χρήσιμα για το μέλλον να κινδυνεύσουν να καταρριφθούν από τους τούρκους; Διότι οι τούρκοι στα νότια παράλια είχαν τρία ραντάρ και διάφορα αεροδρόμια από τα οποία μπορούσαν να σηκώσουν **50** δικά τους μόλις θα τα έβλεπαν στα ραντάρ, και να τα αναχαιτίσουν.

Ελέχθησαν πλείστες τέτοιες ανακρίβειες. Η χούντα έστειλε ένα αεροπλάνο στην Κύπρο με καταδρομείς. Επρόκειτο να στείλει τέσσερα το ένα έφθασε και από κακή συνεννόηση κατερρίφθη από την Εθνοφρουρά και σκοτώθηκαν νομίζω όλοι οι άνδρες.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΓΚΙΚΑΣ: Πλην ενός.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΒΕΡΩΦ-ΤΟΣΙΣΤΑΣ: Μάλιστα, πλην ενός.

Ελέχθη για τα υποβρύχια, για το στόλο, ο οποίος έπρεπε να πάει. Λησμονείτε-διότι εδώ ο υπερπατριωτισμός μας κάνει να αλλοιώνουμε τα πράγματα ότι οι τούρκοι είχαν εκλάβει τρία αντιτορπιλλικά για δικά μας και με τρία μόνο αεροπλάνα εβούλιαξαν το ένα αντιαεροπορικό τους και έβλαψαν πολύ σοβαρά τα άλλα δύο. Θέλατε, λοιπόν, με τέτοια έλλειψη αεροπορικής καλύψεως δικής μας και με πλήρη και συνεχή κάλυψη δική τους να στείλουμε το στόλο μας και να μη μπορούμε να υπερασπιστούμε ύστερα τα άλλα νησιά;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ: Τι λέτε;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΒΕΡΩΦ ΤΟΣΙΣΤΑΣ: Μιλήσατε και για υποβρύχια. Σας πληροφορώ ότι οι τούρκοι εκείνη την εποχή είχαν στα βάθη- όχι μεγάλα βάθη, αλλά κανονικά βάθη- μπροστά στην Κύπρο, **3** υποβρύχια εν ακινησία τα οποία με τα μηχανήματα "Σόναρ" συλλαμβάνουν παν υποβρύχιο και γνωρίζουν και την απόσταση που υπάρχει μεταξύ τους. Και θα στέλναμε τα κανούργια μας υποβρύχια τα οποία ίσως θα εκαλούντο να υπερασπισθούν άλλες περιοχές να πέσουν επί σφαγή τόσο από τα αεροπλάνα όσο και από τα υποβρύχια;

Κύριοι, δεν συζητούμε τρελλά πράγματα. Δεν είμεθα πολιτικοί του **1897**. Είμεθα πολιτικοί του

1912-1913 του **1940-41** και θα εξακολουθήσουμε να είμεθα τέτοιοι. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

Δεν νομίζω ότι χρειάζεται να πω πολύ περισσότερα και επί των μυθιστορημάτων. Το **1974** για την αποστολή του Καραμανλή δεν είχαν καμία απολύτως ανάμιξη οι Αμερικανοί. Βέβαια ο κ. Ζίγδης είδε ανώτατα, πρόσωπα- δεν αμφιβάλλω-στην Αμερική. Εγώ δεν διστάζω να πω ότι είμαι φίλος των Αμερικανών, εξακολουθώ να διατηρώ πολλές σχέσεις. Ουδέποτε μου έγιναν οι παραμικρές, νύξεις αυτών τα οποία είπε ο κ. Ζίγδης. Τον Καραμανλή ούτε όπως λέγεται τον έφερα εγώ. Τον έφερε στο κύρος το οποίο είχε και το οποίο ήταν απαραίτητο για να συμεριστεί η κατάσταση (χειροκροτήματα από τη Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

Και η οποία συμμαζεύτηκε πλήρως μόνο τον Φεβρουάριο του **1975** όταν οι Ιωαννινικοί είχαν οργανώσει μια πολύ ευρύτερα συνωμοσία, την οποία ευτυχώς ένας στρατηγός και εγώ διά δύο προσώπων μας τα οποία είχαμε βάλει μέσα στη συνωμοσία, παρακολουθούσαμε και τότε μπορέσαμε και να εκκαθαρίσουμε το στράτευμα και να λάβουμε μέτρα ώστε να μη νιώθουμε ότι απειλούμεθα από τον πυρήνα των ιωαννινικών ο οποίος ήθελα να αντιδράσει.

Την εξεταστική επιτροπή, κύριοι συνάδελφοι, όπως είπε και ο αρχηγός μας, θα την ψηφίσουμε. Εύχομαι προσωπικώς να σχοληθεί με όλη την περίοδο, την οποία είπα, αφ' ενός για το παρελθόν για να αποδοθεί δικαιοσύνη και αφετέρου για το παρόν για να προληφθούν κίνδυνοι μεγάλοι (χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μία λέξη μόνο θέλω να πω για να αποκαταστήσουμε τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Αλευράς): Σύντομα παρακαλώ, γιατί υπάρχει και κάποια σειρά. Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ: Ο κ. Αβέρωφ διαπράττει ένα νομικό σφάλμα όταν λέει ότι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του **1975**, που απηγόρευε την

ποινική δίωξη, εκάλυπτε και την απαγόρευση την οποία επέβαλε ο ίδιος για την προκαταρκτική εξέταση, την οποία διενεργούσε ο νυν αντιναύαρχος Μπέλκας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΒΕΡΩΦ- ΤΟΣΙΣΤΑΣ: Ήταν απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (κωδωνοκρουσίες).